

عنوان مقاله:

مطالعه شجره نامه نگاری نسخه تحفه سلیمانی (سبحة الاخبار) بر مبنای نظریه آیکونوگرافی پانوفسکی

محل انتشار:

مبانی نظری هنرهای تجسمی، دوره 8، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

پریسا شاد قزوینی - دانشیار گروه نقاشی، دانشکده هنر، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران

سیده مریم حسینی - کارشناس ارشد ارتباط تصویری، دانشگاه هنر، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در طول تمدن بشر، شجره نامه نویسی یکی از راه های ارایه اطلاعات نسبی بود که به صورت اشکال مختلف به نگارش درآمده است. نسخ متعددی از این دست در جهان وجود دارد که پژوهش های فرهنگی و مردم شناسانه عمیقی را می طلبد. نسخه «تحفه سلیمانی یا سبحة الاخبار (۹۲۶-۹۷۴ق.)» یکی از نسخ نسب شناسی است که، شجره انبیاء، ملوک ترکان عثمانی و ایرانی را به روایت یوسف بن عبداللطیف به تصویر کشیده است. این پژوهش به بررسی نقوش نسخه با رویکرد آیکونوگرافی اروین پانوفسکی پرداخته است. آیکونوگرافی، خوانش سه مرحله ای (توصیف، تحلیل و تفسیر) تصویر یا اثر هنری است. هدف این مقاله تحلیل و بررسی نقوش شجره نگاری نسخه فوق از منظر کشف روابط معنادار میان اجزای آن است. در این خصوص دو پرسش مطرح شد: ۱) اهداف حاکمان عثمانی از سفارش این نسخه تبارشناسانه چه بوده است؟ ۲) بر مبنای نظریه پانوفسکی شیوه چیدمان و آرایش متن و نقوش بر چه معانی و مفاهیم مستتری دلالت دارند؟ روش پژوهش از نوع تحلیل کیفی است و بر مبنای نظریه آیکونوگرافی پانوفسکی به تحلیل داده ها پرداخته شده است. گردآوری داده ها به روش کتابخانه ای و از اسناد دست اول است. یافته های مقاله منتج به این شد که، حاکمان عثمانی با هدف تثبیت قدرت خود از جانب خدا به برقراری ارتباط نسبی بین خاندان خود و انبیاء، پرداخته و بر این اساس سفارش چنین نسخه ای را داده اند. اشکال و رنگ های به کار رفته در این نگاره ها بیان گر لایه های پنهان معنادار بوده و تاثیر نگارگری ایران و آرای اندیشمندان اسلامی به صورت نمادین در اشکال و رنگ های نمادین آن هویداست.

کلمات کلیدی:

نسخه خطی، شجره نامه، سبحة الاخبار، آیکونوگرافی، نظریه پانوفسکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1901606>

